



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 295. an & quando stuprator præcisè ducere cogatur à qua sub conditione promissi matrimonii impetravit copulam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

Quest. 295. An & quando Stuprator præcisè ducere cogatur, à qua sub conditione promissi matrimonii intravit copulam?

Resp. Primò: Si sincero animo, & non fictè promisit matrimonium virgini, vel honestæ viduæ, & que non nisi sub ea conditione consentierit in copulam, tenetur eam à se defloratam ducere, si ipsa velit, ita, ut satisfacere nequeat offerendo defloratæ dotem, vel pecuniam, vel aliud quicquam, quia contractu oneroso præcisè & in specie ad matrimonium cum ea se obligavit, estque hæc obligatio iustitiæ commutativæ, quæ non tantum exigit, ut reddatur æquale, sed etiam idem in specie, L. 2. §. mutui. ff. de reb. cred.

2. Extenditurque id ipsum, ut procedat primò: si virginitas vice versâ stupratori promiserit matrimonium, siue non, quia absque promissione tali mutua vir solus contraxit obligationem illam ducendi. Extenditur secundò hæc obligatio, etiam si stuprator promiserit fictè, & sine interna intentione se obligandi, ut ex communi sententia docent Less. de iust. L. 2. c. 10. du. 3. n. 20. Mol. tr. 3. de iust. d. 106. n. 4. Valq. in opusc. mor. de rest. c. 3. §. 1. du. 2. n. 15. Lugo de iust. Tom. 1. d. 12. f. 2. num. 20. Sanch. de mar. L. 1. d. 10. n. 3. Pirh. h. t. n. 56. ex ea ratione, quòd ex iustitia teneatur hanc fraudem tollere, & verè in matrimonio consentire, cum per injuriam fictè consenserit, Sanch. l. c. n. 4. unde licet stuprator non teneatur eam ducere directè & immediatè ratione promissionis, quippe quæ ficta, & nulla fuit, sed quia ex iustitia obligabatur verè promittere, Pirh. l. c. idem esse dicens de eo, qui fictè contraxit matrimonium de præsentibus cum fœmina, quam eo prætextu stupravit, siue virgo fuerit, siue jam corrupta; quia etsi matrimonium ex defectu veri consensus fuerit nullum, obligatur tamen verè consentiendo eam ducere ratione injuriæ, & dampni secuti, tum in fama, tum quia nulli alteri permittitur in foro externo, utpote in quo tale matrimonium validum præsumitur, pro quo citat Lessium, l. c. n. 21. Sanch. l. c. d. 11. num. 5. & 6. quamvis, ut de Lugo l. c. n. 30. si hæc damna secuta non sint, teneatur fictè contrahens verum & validum consensum præstare. Extenditur tertio hæc obligatio ducendi defloratam, etiam si deflorator jam erat obstrictus voto simpliciter religionis vel castitatis, multò que magis, si vota illa emissã post matrimonium promissum sub conditione obtinendi copulam, Less. l. c. c. 10. du. 4. n. 32. Valq. l. c. §. 2. du. 6. Lugo cit. d. 12. f. 3. Sanch. l. c. d. 45. n. 3. Pirh. n. 54. ex ea ratione, quòd obligatio illa voti oriatur ex libera & gratuita voluntate voventis, quâ is se obligare non potuit in præjudicium alterius, ita ut, si dein promittat matrimonium, non teneatur vi voti facti promissionem illam implere; & obligatio verò posterior non oriatur ex sola promittentis voluntate, sed ex jure, quòd fœmina corrupta sub promissione matrimonii acquisivit, quæ posterior obligatio longè potentior est quàm illa voti, eique præferri debet, de Lugo l. c. n. 43. Sed neque contrarium, sed potius confirmatio hujus rationis inferitur ex eo, quòd sponsalia de futuro obligent, non obstantibus sponsalibus posterioribus, etiam secutâ copulâ cum secunda; quia obligatio priorum sponsalium non oritur solùm ex gratuita voluntate promittentis, sicut obligatio voti, sed etiam ex facto alterius, & oneroso contractu, per quem alter ex sponsis vicissim se obligavit, eique jus acquisitum ex

promissione matrimonii, quod per posteriora sponsalia etiam secutâ copulâ ei auferri nequit, nisi is cedat suo juri, Lugo num. 45. Secus tamen est, si corrupta sciverit stupratorem obstrictum tali voto, quia tunc, cum facillè advertere poterit, stupratorem licet promittere non posse matrimonium, decepta non fuit, adeoque nec stupratam ducere tenetur; nec tenetur petere dispensationem à voto, ut Less. l. c. n. 33. Sanch. l. c. n. 5. quam tamen dispensationem post copulam, cum obtentu sit facilis, stupratam potuisse existimare promissum à stupratore, se illam petiturum, censet de Lugo n. 52.

3. Limitatur è contra responsio, seu cessat obligatio ducendi illam primò: si novum superveniat impedimentum dirimens, vel causa sufficiens ad divortium contracto matrimonio instituendum, Lugo cit. d. 12. f. 2. n. 19. Pirh. n. 54. Secundò in casu fictè promittentis, si vir notabiliter excedat conditionem fœminæ, & ideo fictè promiserit, cum id ipsum fœmina facillè suspicari poterit, Less. l. c. c. 12. du. 3. n. 22. Sanch. cit. d. 10. n. 5. Pirh. n. 57. tunc enim non tenetur illam ducere, etiam si juratò id promiserit, cum juramentum non obliget, nisi juxta intentionem promiserit, quin etiam si fœmina ignoraverit hanc notabilem disparitatem conditionis viri, non teneri illam ducere, sed sufficere, ut illam dotet, vel aliter dampnum refarciat, dando tantum, ut nubere possit viro talis conditionis, qualis putabat esse stupratorem, censet Sanch. cit. d. 10. n. 21. quod etiam probabile asserit Less. l. c. n. 23. Tertio, si ex ambiguis vel inconstantibus verbis, aliisve conjecturis fallacem animum promittentis agnoscere poterit fœmina, eam ducere non tenetur, imò nec quidquam aliud ei in recompensationem præstare, si fœmina plenè advertere potuerit fictionem; cum tunc censeatur liberè consensisse, Less. n. 24. & 25. Sanch. n. 19. Valq. l. c. c. 3. §. 1. n. 19. Pirh. n. 58. Quarto, si fœminæ falsò dicenti, se esse virginem, fictè promisit nuptias; tunc enim neque ad ducendam, neque ad quidquam aliud tenetur, sed una deceptio, seu injuria per aliam tollitur; quin & idem est in hoc casu, si verè promississet, Sanch. n. 11. Less. n. 29. si tamen fœminâ nihil dicente de virginitate suâ, stuprator putabat, falsò esse virginem, etsi fictè promittens non teneatur eam ducere, tenetur tamen ad aliquam restitutionem, ob copulam injustè extortam, quamvis non tantam, quantam, si fuisset virgo, Less. n. 30. Sanch. n. 11. Quintò, si stuprata sub ficta promissione conjugii, postea fornicetur cum alio, ad nihil tenetur stuprator, ut etiam in casu, si verè promississet, Less. n. 28. Sanch. d. 10. n. 13. Pirh. n. 59. Sextò, si fictus promissor velit eam ducere, ipsa autem nolit eum ducere; quia cognovit illum prius sibi fictè promississe, ad nihil tenetur, quia per eum non stat, quòd minùs eam ducat, dotem autem non promisit, nec quicquam aliud; idem est, si parentes defloratæ nolint eam dare in matrimonium, Sanch. Pirh. ll. cit. Septimò, si fictè promittens habuisset tantum tactus impudicos cum illa. Octavò, si fictè promittens extorqueret copulam à vidua, vel aliâ corrupta, quam sciebat esse corruptam, non tenetur eam ducere, sed sufficit ei alio modo compensare injuriam, quia fœmina corrupta pro copula exigens matrimonium, nimirum exigit Less. c. 10. n. 31. Sanch. d. 10. n. 23. Secus tamen est, si vidua sit honesta, & bonæ famæ, quæ ex illa copula passâ est infamiam, quâ inhabilis facta ad deinceps contrahendum æquale matrimonium, Sanch. n. 24. Denique, si ex tali matrimonio timeantur gravia

scandalo, & mali exitus, Sanch. l. c. n. 9. & 10. De cætero etiam citra talem promissionem teneri stupratorem, ex speciali locorum quorundam jure cogi defloratam præcisè ducere, testatur Lauterb. l. c. §. 42. Sic etiam, si stuprator bona non habeat, parentes illius ad dotandam defloratam non tenentur, sed ipse deflorator teneretur eam ducere, si de cætero non sit valde disparis conditionis. Extra quos casus tenebitur, puellam à se corruptam dotare, si cum puellæ parentes duci, aut ipsa puella ducere nolint, ut contra Boich. *m. c. pervenit. n. 3.* & Haunoldum l. c. n. 590. Salicetus l. c. num. 3. Menoch. *de arb. c. 228. n. 19.* Farin. *cit. q. 147. n. 105.* Gonz. *m. c. r. h. t. n. 7.* Clarus *cit. num. 3.* quod ipsum admittit Haunold. si puella habeat causam justam recusandi matrimonium cum stupratore; multoque magis hic tenebitur dotare puellam, si eam ducere nequit, quia est in factis Ordinibus, vel alio impedimento impeditus, Mol. l. c. d. 104. n. 9. Wiesth. *h. t. n. 25.* idque indubitat, ubi puella ignoravit, stupratorem inhabilem esse ad contrahendum secum matrimonium, Haunold. l. c. num. 589. Secus esse dicens, si puella seducta id non ignoravit.

Quest. 296. In qua quantitate, & quando præstanda dos stuprata, ubi ad eam præstendam tenetur stuprator?

R Esp. Ad primum: Quantitas dotis in penam præstanda arbitrio Judicis (ante cuius sententiam ad eam præstendam non tenetur stuprator) committitur, qui eam ex conditione & qualitate construatæ æstimare debet, cum tam puellæ divites & illustres, quam humili loco natæ, & pauperulæ honestæ dotandæ sint, Arg. l. 7. c. de *inc. nupt.* Carpz. *pr. crim. q. 68. n. 57.* Berlich. l. *concl. 38. n. 77.* ut ei dos tanta assignetur ex bonis stupratoris, quantum virgines ejusdem qualitatis accipere solent in dotem, Abb. *in c. r. h. t. n. 3.* Mol. l. c. d. 104. n. 9. Farin. *cit. q. 147. n. 112.* & ut plurimum, quantum pater stupratæ ei daturus fuisset, Lauterb. §. 43. quin & si stuprator illam ducere nequit in uxorem, eò, quòd sit in sacris constitutus, vel conjugatus, vel mulier sit disparis conditionis, tenetur stuprator dotem tantam dare, quantum ei necessaria, ut æquè bene nubere possit, ac si corrupta non esset, quia illi compensare debet, quòd eam non ducat, tradunt Mol. l. c. Farin. l. c. num. 107. & 112. Pirh. n. 42. unde etiam in ordine ad hoc tantum superaddere tenetur stuprator doti, quantum habitura fuisset à patre, Covar. *de sponsal. p. 2. c. 6. §. 8. n. 15.* Less. l. c. c. 10. n. 11. Et hæc, licet stuprator aliam in matrimonium duxerit, vel plures cum stuprata postmodum rem habuerint, ita, ut primus stuprator non liberetur à tali dotatione, Carpz. *7. F. p. 4. c. 27. def. 3.* Berlich. & alii apud Lauterb.

2. Resp. Ad secundum: Quod spectat ad actuale solutionem dotis, communior habet, quòd non differenda ad tempus, quo corrupta contrahit matrimonium, quòd alias dos supponit, sed præstanda statim post delictum, Arg. l. *unic. c. de raptor. virg. §. 1. vers. sive maritum nolentes.* quia datio dotis est pœna stupri, & satisfactio, quæ sententiâ latâ quamprimum executioni mandanda, ita, ut etiam si stuprata matrimonium non supervixerit, jus tamen dotem exigendi ad illius hæredes transmittatur, & sic non est propriè, sed intentionaliter dos, ita Carpz. *cit. q. 68. n. 32.* Bardili. *d. de satisfactio- ne stupri. c. 3. m. 3. n. 20.* Haunold. *tr. 2. n. 586.*

Bajard. *ad Clar. §. stuprum. n. 74.* Stryck. Berlich. & alii, quos citat & sequitur Lauterb. §. 45.

Quest. 297. Qualiter procedendum, dum stuprator negat dotem debitam, aut etiam asserat, se non invenisse virginem?

R Esp. Ad primum: Si convictus vel confessus de violatione illius abnuat eam dotare, deflorata immittenda in bona stupratoris, Lauterb. §. 46. cum Carpz. Sic etiam vim passam ex bonis stupratoris, sive fustigati, sive morte affecti dotandam, asserit Brunnem. *Jurispr. Eccles. L. 2. c. 18. §. 27.*

2. Resp. Ad secundum: Si stuprator asserat, non esse à se devirginatam, sed antecederet jam ab alio, adeòque commissam à se simplicem fornicationem, eidem incumbit probatio, quia fortior præsumptio militat contra eum; cum honestas in puellis & mulieribus non solum splendidis, sed etiam in humilibus & pauperulis præsumatur, donec contrarium probetur, arg. l. 7. c. de *inc. nupt.* Masc. *de prob. vol. 3. concl. 1410.* Mev. *p. 3. decis. 73. n. 6.* idemque est, dum stuprator negat, deceptionem intervenisse, & puella affirmat, præsumptio stat pro puella, eò, quòd talis deceptio frequentius contingat, Haunold. l. c. n. 585. multumque fidei querelæ stupratæ tribuatur, ut Lauterb. §. 38. ex Carpz.

Quest. 298. Quas præterea obligationes incurrat stuprator?

R Esp. Præter dotationem & pœnas, §. 4. *Inst. de publ. jud.* quæ hodie pro ratione circumstantiarum sunt, vel carceris, vel relegationis, & quandoque fustigationis, dum v. g. quis illustri loco natam, vel inebriatam, aut dormientem, vel suæ custodiæ creditam stupravit, ut Carpz. *7. Feud. p. 4. c. 25. defens. 1.* præterque sumptus puerperii stuprator confessus stuprum incurrit onus, & obligationem alendi infantem; ita generaliter Lauterb. l. c. §. 47. citatis aliis: Verùm id meliùs distinguendum & limitandum; ita ut, si parentes de præbendis alimentis proli ex stupro, vel alio illegitimo concubitu procreatæ convenerint, standum sit huic conventioni; spectato verò jure communi, hæc primò triennio à matre, & deinceps à stupratore, seu patre alimentanda. Gl. *in c. sū. de convers. infidel. v. post triennium.* his verbis: *Mater alit puerum trimum, trimoque minorem, majorem trimo pascere patris erit;* Covar. *p. 2. de sponsal. c. 8. §. 6. n. 13.* Less. l. c. c. 10. n. 42. Antonell. *de temp. legal. L. 2. c. 58. n. 2.* Barb. *in c. cum haberet, de eo, qui duxit in matrimonium. in Seclis. num. 1.* congestis aliis; quòd ipsum quòd ad matrem illegitimè de alimentis lactis tantum, de aliis verò impensis, v. g. faciendis in vestitum, habitationem &c. quòd etiam à patre ei præstandis intelligendum, volunt Barb. l. c. n. 2. Brunnem. *in L. nec filium. C. de par. possi. Mol. tr. 2. d. 168. num. 11.* Colerus apud Berlich. *concl. præf. p. 4. concl. 38. n. 41.* dicens sic pronunciatum à celeberrimis Jctis. Quòd si mater propter infirmitatem, vel etiam nobilitatem proli lactandæ vacare non possit, etiam expensis patris conducendam nutricem, tradit Surdus *de aliment. tit. 1. q. 14. n. 8.* Si verò pater ob pauperatam alere nequiret prolem, ea alenda per matrem, utpote quæ per *c. cum haberet.* prolem alere tenetur unà cum patre, non quidem conjunctivè, sed successivè, nimirum patre deficiente, Barb. l. c. n. 7. & in